

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

ବନାମ

ସୁନ୍ଦର ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

(ସୁଧାରାତ୍ମକ ଆବେଦନ(ଫୌଜଦାରୀ) 2009 ର ସଂଖ୍ୟା 7-8)

ମାର୍ଚ୍ଚ 9, 2010

[କେ. ଜି. ବାଲକୃଷ୍ଣନ, ପ୍ରଧାନ ବିଚାରପତି, ଏସ୍. ଏଚ୍. କାପାଡିଆ, ଅଲତାମାସ୍ କବୀର ଏବଂ ଆର୍. ଭି. ରଭେନ୍ଦ୍ରନ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950:

ଅନୁଚ୍ଛେଦ 142 r/ w ଆଦେଶ XLVII, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିୟମ, 1966 - ସୁଧାରାତ୍ମକ ଆବେଦନ - ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ବିରୋଧରେ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନରେ, ଆଠ ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଚାରି ଜଣଙ୍କୁ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରି, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଏହାର ରାୟ ତାରିଖ 7.11.2008 ଦ୍ଵାରା, ସମସ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦୋଷ ମୁକ୍ତିକୁ ଓଲଟାଇ ଦେଇଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇନଥିଲେ ଏବଂ ନୋଟିସ୍ ପାଇନଥିଲେ - ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଗଲା: ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟର ନୀତିଗୁଡ଼ିକର ଗୁରୁତର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହୋଇଛି, କାରଣ ସମସ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଛି, ଯଦିଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଚାରି ଜଣ ଅଦାଲତରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଶୁଣାଣି ହୋଇନଥିଲା - 7.11.2008 ତାରିଖ ଥିବା ରାୟକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହତ କରାଯାଇଛି - ଅଭିଯୁକ୍ତ - ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି, ଯଦି ହେପାଜତରେ ଥାଆନ୍ତି - ଉକ୍ତ ଚାରିଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ଏବଂ ସମସ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ନୂତନ ଭାବରେ ନୋଟିସ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ ପୁନର୍ବାର ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ନଥିବା ପୁନର୍ବାର ପଠାଯାଇଛି - ପ୍ରଥା ଏବଂ ବିଧି ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିୟମ, 1966 - ଆଦେଶ XLVII - ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟ - ରାୟକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହତ କରାଯାଇଥିଲା।

ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ ଅଧିକରିତା :

(ସୁଧାରାତ୍ମକ ଆବେଦନ(ଫୌଜଦାରୀ) 2009 ର ସଂଖ୍ୟା 7-8)

ରେ

ଆର୍. ପି. (ସିଆରଏଲ.) 2008ର D 37915 ।

ରେ

2004 ର ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 1362-1363 ।

ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 242/1991 ଏବଂ 253/1991 ରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଗ୍ୱାଲିୟରସ୍ଥିତ ଜବଲପୁର ବିଚାରପୀଠର 3.1.2003 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ସହିତ

ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 1362-1363/2004 ରେ R.P. (CRL.) D 37915/2008 ରେ ସୁଧାରାତ୍ମକ ଆବେଦନ(ଫୌଜଦାରୀ) D 6924/2009 ।

ଜୟ ପ୍ରକାଶ ପାଣ୍ଡେ, ନୀରଜ Kr. ମିଶ୍ର ଉପସ୍ଥିତ ପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ଆଦେଶ

I.P.C ର ଧାରା 149 ସହିତ ପଢାଯାଇଥିବା ଧାରା 302, I.P.C ର ଧାରା 149 ସହିତ ପଢାଯାଇଥିବା ଧାରା 326 ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଅପରାଧ ପାଇଁ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟର ଶିବପୁରୀର, ଦୌରା ବିଚାରପତି, ଆଠ ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବିଚାର କରିଥିଲା । ସମସ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତ ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ I.P.C. ର ଧାରା 149 ସହିତ ପଢାଯାଇଥିବା ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ମୃତ୍ୟୁ ଅପରାଧ ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅପରାଧ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଦୁଇଟି ଆବେଦନକୁ ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଯଥା, ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 242/1991 ଏବଂ 253/1991 । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ

ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଏହାର 3.1.2003 ତାରିଖର ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲଗାଯାଇଥିବା ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦେଇଥିଲା ଯେଉଁମାନେ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଅପିଲକାରୀ ଥିଲେ । ଏଥି ଦ୍ୱାରା କ୍ଷୁଦ୍ର ହୋଇ ରାଜ୍ୟ ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 1362-1363/2004 କୁ ଦାୟର କରିଥିଲା । ଯଦିଓ ଆଠ ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଥିଲେ, ଉକ୍ତ ଅପିଲରେ କେବଳ ଚାରି ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଯଥା ସୁନ୍ଦର, ଲକ୍ଷ୍ମଣ, ଓଙ୍କାର ଏବଂ ରମେଶଙ୍କୁ ପକ୍ଷର ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବରେ ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତ, ଯଥା, ଭୋଜା, ରଘୁବୀର, ପୁରଣ ଏବଂ ବଲବୀରଙ୍କୁ ଏହି ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ସେମାନଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, 2008 ମସିହା ନଭେମ୍ବର 7 ତାରିଖରେ ଉପରୋକ୍ତ ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ ମାମଲାରେ ରାୟ ଦେଇ, ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି କରାଯିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଓଲଟାଇ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ I.P.C.ର ଧାରା 149 ସହିତ ଧାରା 304 ଭାଗ-2 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଛଅ ବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରିଥିଲେ । I.P.C. ର ଧାରା 148 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଏବଂ I.P.C. ର ଧାରା 149 ସହିତ ପଢାଯାଇଥିବା ଧାରା 326 ଏବଂ ଉକ୍ତ ଅପରାଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୌରା ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ।

ଆମେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ । ଯଦିଓ ସ୍ଥାୟୀ ଓକିଲଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ନୋଟିସ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଉତ୍ତରଦାତା ରାଜ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତି ହେବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିନାହାଁନ୍ତି ।

ଏହି ସୁଧାରାତ୍ମକ ଆବେଦନ, ଅଭିଯୁକ୍ତ 2 (ରଘୁବୀର) ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ 4 ଏବଂ 5 (ସୁନ୍ଦର ସିଂହ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ମଣ)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ଏହି ଆଧାରରେ ଯେ ଭୋଜା, ରଘୁବୀର, ପୁରନ୍ ଏବଂ ବଲବୀରଙ୍କୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି କରାଯିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ନଦେଇ ବିପରୀତ କରାଯାଇଛି । ଆମେ ଦେଖୁଛୁ ଯେ ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟର ନୀତିର ଗମ୍ଭୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହେଉଛି କାରଣ ସମସ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦୋଷମୁକ୍ତିକୁ ନାକଚ କରାଯାଇଛି, ଯଦିଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଚାରି ଜଣଙ୍କୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉତ୍ତରଦାତା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଶୁଣାଯାଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ ଆମେ 2008 ମସିହା ନଭେମ୍ବର 7ରେ ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 1362-1363/2004 ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ରାୟକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।

ଫଳସ୍ଵରୂପ ଅଭିଯୁକ୍ତ ସୁନ୍ଦର ସିଂ, ଲକ୍ଷ୍ମଣ, ଓଜ୍ଞାର ଏବଂ ରମେଶ, ଯଦି ସେମାନେ ହେପାଜତରେ ଅଛନ୍ତି, ତୁରନ୍ତ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଫଳସ୍ଵରୂପ, ଏହି ସୁଧାରାତ୍ମକ ଆବେଦନର ଫଏସଲା କରାଯାଏ ଏବଂ ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 1362-1363/2004 ର ନଥିବା ପୁନର୍ବାର ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ନୂତନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଅନ୍ୟ ଚାରି ଅଭିଯୁକ୍ତ (ଭୋଜ, ରଘୁବୀର, ପୁରନ୍ ଏବଂ ବଲବୀର) କୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରାଯିବ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ନୂତନ ନୋଟିସ୍ ଦିଆଯିବ ।

ଆର୍. ପି.

ସୁଧାରାତ୍ମକ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଫଏସଲା କରାଯାଇଛି ।

ଅସ୍ଵୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ

ଅନୁବାଦିକା, ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।